

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/28/2025
Identifikačné číslo spisu:	7216201182
Dátum vydania rozhodnutia:	22.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7216201182.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne 1/ K - ENERGY, s. r. o., so sídlom Južná trieda 82, 040 01 Košice, IČO: 44 543 140 a žalobkyne 2/ Terminal Košice s.r.o., so sídlom Južná trieda 82, 040 01 Košice, IČO: 46 661 131, obe žalobkyne zastúpené advokátom JUDr. Matúšom Hribom, so sídlom Tehelná 46, 085 01 Bardejov, proti žalovanej 1/ BANKRUPTCY & RECOVERY SERVICE, k. s., so sídlom Zelená 365/2, 811 01 Bratislava, IČO: 36 669 415, správkyni úpadkyne Terminal South s. r. o. v konkurze, so sídlom Južná trieda 82, 040 01 Košice, IČO: 47 520 477, žalovanej 2/ UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., so sídlom Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4 - Michle, IČO: 649 48 242, Česká republika, podnikajúcej na území Slovenskej republiky prostredníctvom svojej organizačnej zložky UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky, so sídlom Šancová 1/A, 813 33 Bratislava, IČO: 47 251 336, zastúpenej Nosko & Partners s. r. o., so sídlom Podjavorinskej 2, 811 03 Bratislava, IČO: 36 860 107 a žalovanej 3/ CPK, s.r.o., so sídlom Robotnícka 5, 831 03 Bratislava, IČO: 31 396 089, zastúpenej SELTON legal s.r.o., so sídlom Medená 24, 811 02 Bratislava, IČO: 50 001 019, o určenie neexistencie pohľadávok a o určenie, že záložné právo zaniklo, o dovolaní žalobkýň 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/29/2023-854 z 5. júna 2023 a o návrhu na odklad právoplatnosti, takto

rozhodol:

Až do právoplatného skončenia dovolacieho konania o d k l a d á právoplatnosť rozsudku Okresného súdu Košice II č. k. 35Cb/11/2016-654 z 29. septembra 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/29/2023-854 z 5. júna 2023 a právoplatnosť uznesenia Okresného súdu Košice II č. k. 35Cb/11/2016-769 z 2. marca 2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/30/2023-868 z 5. júna 2023.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 35Cb/11/2016-654 z 29. septembra 2021 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa 1/ a žalobkyňa 2/ (ďalej aj „žalobkyne“) domáhali: 1/ určenia neexistencie pohľadávky zo Zmluvy o úvere č. 000093/CORP/2014 zo dňa 19. mája 2014 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 11. mája 2015, 2/ určenia neexistencie pohľadávky zo Zmluvy o úvere č.

000094/CORP/2014 zo dňa 19. mája 2014, 3/ určenia, že záložné právo k nehnuteľnostiam, zriadené Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. 000093A/CORP/2014 zo dňa 19. mája 2014, zaniklo a 4/ určenia, že záložné právo k nehnuteľnostiam, zriadené Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. 000093F/CORP/2014 zo dňa 19. mája 2014, zaniklo. Ďalším výrokom súd prvej inštancie rozhodol, že žalovaní 1/, 2/ a 3/ majú voči žalobkyniam nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje tiež výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

2. O odvolaní žalobkyní rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3Cob/29/2023-854 z 5. júna 2023 tak, že výrokom I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania. Výrokom II. odmietol odvolanie žalobkyní smerujúce proti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, výrokom III. priznal žalovanej 2/ a žalovanej 3/ voči žalobkyniam nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu a výrokom IV. nepriznal žalovanej 1/ náhradu trov odvolacieho konania.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadli žalobkyne dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzujú z ustanovení § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). Odvolaciemu súdu vytýkajú, že v rozpore s ustanovením § 380 CSP sa zaoberal otázkou existencie naliehavého právneho záujmu žalobkyní na požadovanom určení v zmysle § 137 písm. c) CSP, s ktorou otázkou sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal, v dôsledku čoho odvolanie žalobkyní proti rozsudku súdu prvej inštancie (logicky) neobsahovalo odvolacie dôvody k predmetnej otázke. Keďže otázka naliehavého právneho záujmu nepredstavuje procesnú podmienku, odvolací súd ju nemal ex offio skúmať nad rámec uplatnených odvolacích dôvodov. Zároveň žalobkyne (ďalej aj „dovolateľky“) namietajú aj vady odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré podľa ich názoru svedčia o selektívnom postupe odvolacieho súdu (v prospech žalovaných), obsahuje svojvoľnú a nezákonnú argumentáciu a je nepreskúmateľné nielen v otázke (ne)existencie naliehavého právneho záujmu žalobkyní na požadovanom určení, ale aj pokiaľ ide o (ne)vysporiadanie sa s ich odvolacou argumentáciou, ktorou spochybnili vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie. Napokon dovolateľky poukazujú aj na vo veci nariadené neodkladné opatrenie, spočívajúce v povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva, ktorého neexistencie sa v tomto konaní domáhali, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd prvej inštancie v rozpore s ustanovením § 355 ods. 1 CSP vo svojom žalobu zamietajúcom rozsudku nerozhodol o zrušení nariadeného neodkladného opatrenia, z ktorého dôvodu odvolací súd listom z 21. februára 2023 vrátil spis súdu prvej inštancie ako predčasne predložený. Následne súd prvej inštancie vydal rozhodnutie, ktorým uvedené neodkladné opatrenie zrušil. Neurobil tak však prostredníctvom doplnacieho rozsudku (§ 255 CSP), ale samostatným uznesením zo dňa 2. marca 2023. Na odvolanie žalobkyní Krajský súd v Košiciach napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne, hoci sám uznal, že o zrušení predmetného neodkladného opatrenia mal súd prvej inštancie rozhodnúť osobitným výrokom rozsudku, ktorým rozhodol vo veci samej. Podľa názoru dovolateľiek sa nejedná iba o formálny nedostatok, ale o porušenie ich práva na súdnu ochranu vzhľadom na to, že podľa § 444 ods. 1 CSP možno odložiť vykonateľnosť iba vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu. Tým, že súdy oboch inštancií „vyčlenili“ rozhodnutie o zrušení neodkladného opatrenia do samostatného uznesenia, znemožnili žalobkyniam v dovolacom konaní domáhať sa voči výroku o zrušení neodkladného opatrenia odkladu vykonateľnosti v zmysle § 444 ods. 1 CSP. Pričom práve tento výrok predstavuje pre dovolateľky najväčšie riziko, pretože môže dôjsť k vykonaniu predmetného záložného práva.

4. Dovolateľky tiež namietajú, že odvolací súd v napadnutom rozsudku dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že neuplatnením zabezpečovacieho práva v základnej prihlasovacej lehote nastali podľa § 28 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom do 31. decembra 2019 (ďalej aj „ZKR“) iba procesné dôsledky, spočívajúce v tom, že zabezpečený veriteľ v priebehu konkurzu zo zákona prichádza o možnosť uplatňovať procesné oprávnenia vyplývajúce nositeľom zabezpečovacieho práva. Správny právny záver - podľa názoru dovolateľiek - je ten, že v zmysle § 28 ods. 4 ZKR v znení účinnom do 31. decembra 2019 neuplatnením zabezpečovacích práv v základnej prihlasovacej lehote tieto práva zanikli. Výnimku z uvedeného predstavuje napr. ustanovenie § 103 ZKR v znení účinnom do 31. decembra 2019, podľa ktorého sa konkurz zrušuje tiež uznesením, ktorým odvolací súd rozhodnutie

súdu prvého stupňa zrušil alebo zmenil v časti o vyhlásení konkurzu, kde zverejnením uznesenia v Obchodnom vestníku zanikajú účinky konkurzu a obnovujú sa zabezpečovacie práva, ktoré zanikli podľa § 28 ods. 4. O správnosti tohto právneho záveru svedčí aj zmena zákonnej úpravy s účinnosťou od 1. januára 2020, kde formuláciu „inak zanikne“ nahradila formulácia „inak sa na zabezpečovacie právo neprihliada“. V okolnostiach prejednávanej veci to znamená, že z dôvodu, že žalovaná 2/ ako pôvodný veriteľ si v základnej prihlasovacej lehote (ktorá uplynula dňa 21. októbra 2017) neuplatnila predmetné záložné práva podľa záložnej zmluvy v konkurze vedenom na majetok úpadcu EXTEL INVEST s.r.o. (vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26K/4/2017), predmetné záložné práva v zmysle vtedy účinnej právnej úpravy ex lege zanikli, a to k 22. októbru 2017. K obnoveniu záložných práv zrušením predmetného konkurzu nedošlo, keďže konkurz bol zrušený po splnení konečného rozvrhu výťažku v zmysle § 102 ods. 3 ZKR, s ktorým ustanovením zákon nespája účinky obnovenia zabezpečovacích práv (na rozdiel od § 103 ZKR).

5. Dovolateľky zároveň s poukazom na ustanovenie § 444 ods. 2 CSP navrhli, aby dovolací súd odložil právoplatnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie. Opätovne poukázali na to, že vo veci nariadené neodkladné opatrenie, spočívajúce v povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva, nebolo zrušené výkonom rozsudku súdu prvej inštancie, ale samostatným uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4. augusta 2023. Majetok, ktorého sa zrušené neodkladné opatrenie týkalo, bol zahrnutý do konkurznej podstaty v konkurze vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 30K/6/2020 (úpadca Terminal South, s.r.o.), čo samo osebe vylučovalo možnosť pokračovať vo výkone záložného práva na tento majetok. Iba 20 dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o zrušení neodkladného opatrenia však zo strany správcu konkurznej podstaty došlo so súhlasom žalovanej 3/ ako zabezpečeného veriteľa k vylúčeniu majetku žalobkyne 1/, ktorého sa zrušené neodkladné opatrenie týkalo, z konkurznej podstaty. Bezodkladne po tom bolo žalobkyňi 1/ doručené oznámenie žalovanej 3/ o začatí výkonu záložného práva k predmetnému majetku. Z uvedeného nepochybne vyplýva snaha žalovanej 3/ o čo najskoršie uspokojenie sa z predmetného majetku, a teda hrozí, že dôjde k predaju majetku v rámci výkonu záložného práva. Zdôraznili, že strata vlastníckeho práva predstavuje absolútnu stratu moci a kontroly nad majetkom, čo v spojení s obmedzenými zákonnými možnosťami revízie výsledkov výkonu záložného práva predstavuje objektívne riziko, že aj v prípade úspešnosti ich dovolania by sa už nepodarilo navrátiť pôvodný stav.

6. Žalovaná 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkýň navrhla nevyhovieť návrhu na odklad právoplatnosti s poukazom na to, že dovolateľky neuviedli žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom konštatovanie, že môže dôjsť k výkonu záložného práva, nie je ničím osobitným v prípade, kedy predmetom konania bolo určenie, že záložné právo zaniklo. Akceptovanie argumentácie žalobkýň by znamenalo, že v každom konaní, ktoré sa týka existencie záložného práva, by mala byť v prípade dovolania odložená vykonateľnosť alebo právoplatnosť napadnutého rozsudku, pretože by vždy hrozil výkon záložného práva. Podľa názoru žalovanej 2/ samotný výkon záložného práva nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa. Takým dôvodom by mohli byť len okolnosti súvisiace s výkonom záložného práva (napr. strata obydľia osôb, ktoré žiadne iné obydlie nemajú), avšak žalobkyne nič také v dovolaní neuviedli.

7. K dovolaniu žalobkýň zaslali vyjadrenia aj žalovaná 1/ a žalovaná 3/, avšak osobitne sa nevyjadrili k návrhu na odklad právoplatnosti.

8. Podaním zo dňa 14. apríla 2025 (č. l. 1358 a nasl. spisu) žalobkyňa 1/ opätovne navrhla odložiť právoplatnosť rozsudku odvolacieho súdu v spojení rozsudkom súdu prvej inštancie s poukazom na to, že dňa 11. apríla 2025 jej bola doručená výzva dražobníka PRO aukcie, s.r.o. na sprístupnenie nehnuteľností za účelom ich znaleckého ocenenia, z čoho vyplýva, že žalovaná 3/ pokračuje vo výkone záložného práva. Poukázala tiež na to, že od výsledku tohto dovolacieho konania závisí konanie vo veci žalobkyne CPK, s.r.o. o zaplatenie 2 253 774 eura s príslušenstvom, vedené pred Mestským súdom Košice pod sp. zn. K2-31Cb/113/2019, ktoré bolo uznesením zo dňa 24. apríla 2024 prerušené do právoplatného skončenia tohto dovolacieho konania. Rozhodnúť o odklade právoplatnosti žiadala žalobkyňa 1/ tiež v podaní zo dňa 2. júna 2025 (č. l. 1376 a nasl. spisu), a to za účelom predĺženia

výkonu záložného práva dražbou, ktorý výkon je podľa jej názoru poznačený špekulatívnym znaleckým posudkom, keď znalkyňa hodnotu nehnuteľností výrazne podhodnotila, z dôvodu ktorého žalobkyňa 1/ žiadala o vypracovanie nového znaleckého posudku. Zdôraznila tiež, že žalovaná 3/ pokračuje v dražbe napriek vznesenej námietke premlčania výkonu záložného práva. Podaním zo dňa 17. júla 2025 dovolateľky opätovne požiadali o vydanie rozhodnutia podľa § 444 ods. 2 CSP s poukazom na to, že žalobkyni 1/ bolo doručené upovedomenie o termíne dražby dňa 6. augusta 2025 o 13:00 hod. Pozornosť dovolacieho súdu upriamili tiež na to, že žalobkyňa 1/ ako vlastník predmetu dražby namietala jeho ocenenie, načo dražobník predložil v podstate len kozmeticky upravený znalecký posudok, ktorý výrazne podhodnocuje predmetné nehnuteľnosti, ktoré boli v čase uzatvárania zmluvy o úvere ocenené na 8 349 000 eur, pričom aktuálne po viac ako 10 rokoch má byť ich hodnota dokonca nižšia (6 280 000 eur), a to aj napriek enormnému nárastu cien nehnuteľností.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a oprávnenými osobami (§ 424 CSP), ktoré sú zastúpené v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal existenciu podmienok pre vyhovenie alebo nevyhovenie návrhu žalobkyní na odklad právoplatnosti.

10. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté (§ 444 ods. 2 CSP).

11. Podanie dovolania samo osebe nemá vplyv na právoplatnosť ani vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia (s výnimkou v zmysle § 444 ods. 4 CSP, t. j. ak bolo podané proti rozhodnutiu vydanému v konaní, v ktorom sa uplatňuje nárok zo zmenky). Aby však nebol zmarený účel a cieľ dovolania skôr, než bude o dovolaní rozhodnuté, zákon umožňuje dovolaciemu súdu rozhodnúť o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, ktorým sa ukladá povinnosť plniť, alebo v prípade, že dovolaním napadnuté rozhodnutie neukladá povinnosť plniť, o odklade právoplatnosti.

12. Odklad právoplatnosti rozhodnutia má mimoriadny charakter, pretože dovolací súd odložením právoplatnosti pred rozhodnutím o dovolaní prelamuje právne účinky dovolaním napadnutého rozhodnutia. Zároveň však má aj charakter dočasný a predbežný. Z účelu, ktorému má slúžiť odklad právoplatnosti, možno vyvodiť, že predpokladom pre rozhodnutie dovolacieho súdu o odložení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia je, že dovolanie má všetky predpísané náležitosti, bolo podané včas oprávneným subjektom, je procesne prípustné a zároveň môže byť úspešné. Dôvodný je odklad právoplatnosti napríklad vtedy, keď z pohľadu predbežných úvah dovolacieho súdu existujúcich v čase posudzovania návrhu na odklad právoplatnosti, doterajší priebeh dovolacieho konania nevyklučuje, že dovolateľ môže byť v dovolacom konaní úspešný.

13. Vyhovenie (rovnako ako aj nevyhovenie) návrhu na odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia neprejudikuje konečný výsledok dovolacieho konania. Pokiaľ dovolací súd v určitej veci odloží právoplatnosť napadnutého rozhodnutia, neznamená to, že dovolanie musí byť v konečnom dôsledku (pri rozhodovaní o veci samej) považované za opodstatnené.

14. Pri rozhodovaní o odklade právoplatnosti musí dovolací súd zohľadniť tak ujmu, ktorá môže dovolateľovi vzniknúť v prípade, že nebude odložená právoplatnosť napadnutého rozhodnutia, ako aj prípadnú ujmu protistrany, spočívajúcu v tom, že táto strana sporu sa v dôsledku odkladu právoplatnosti rozhodnutia dočasne musí zdržať realizácie práv, ktoré jej z tohto rozhodnutia vyplývajú. Dovolací súd odloží právoplatnosť napadnutého rozhodnutia vtedy, keď možná ujma hroziaca v prípade neodloženia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia na strane toho, kto o odklad žiada, prevyšuje do úvahy prichádzajúcu ujmu opačnej procesnej strany.

15. V posudzovanom prípade žalobkyne ako dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 444 ods. 2 CSP označili skutočnosť, že žalovaná 3/ začala výkon záložného práva, ktorého existenciu žalobkyne v

predmetnom spore spochybňujú tvrdiac, že predmetné záložné právo zaniklo v zmysle § 28 ods. 4 ZKR v znení účinnom do 31. decembra 2019, t. j. jeho neuplatnením v základnej prihlasovacej lehote. Odvolací súd naproti tomu dospel k záveru, že neprihlásenie zabezpečovacieho práva v zákonom stanovenej lehote má iba procesné dôsledky spočívajúce v tom, že zabezpečený veriteľ v priebehu konkurzu zo zákona prichádza o možnosť uplatňovať procesné oprávnenia vyplývajúce nositeľom zabezpečovacieho práva. Otázka správneho výkladu ustanovenia § 28 ods. 4 ZKR v znení účinnom do 31. decembra 2019 je nepochybne otázkou právnou a zároveň sa javí, že ide aj o otázku relevantnú v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, t. j. takú, ktorá bola odvolacím súdom riešená a na ktorej riešení odvolací súd založil (dovolaním) napadnuté rozhodnutie. Úlohou dovolacieho súdu tak bude posúdiť, či uvedená právna otázka už bola riešená aj dovolacím súdom a v kladnom prípade aj to, či ohľadom uvedenej právnej otázky existuje ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ako aj jej neexistencia (právna otázka nebola vyriešená), či prípadná nejednotnosť rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení právnej otázky, ktorá bola pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúca (kľúčová), zakladajú prípustnosť dovolania v zmysle § 421 CSP. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1. 1. 1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/29/2017 z 24. januára 2018).

16. Pre posúdenie prípustnosti dovolania žalobkyní bude preto potrebné zistiť a posúdiť doterajšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k právnej otázke výkladu ustanovenia § 28 ods. 4 ZKR v znení účinnom do 31. decembra 2019. Z ostatného podania žalobkyní však vyplýva, že žalovaná 3/ nielen že začala výkon sporného záložného práva, ale v ňom aj pokračuje, pričom na deň 6. augusta 2025 je naplánovaný termín konania dražby nehnuteľností, ktoré predstavujú záloh. Reálne teda hrozí, že ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o dovolaní žalobkyní dôjde k vydraženiu nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne 1/. Dovolací súd sa preto stotožnil s názorom dovolateľiek, že výkonom sporného záložného práva pred rozhodnutím dovolacieho súdu o ich dovolaní by sa zmaril význam a účel preskúmania napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v dovolacom konaní a zároveň by došlo k nezvratnému zásahu do vlastníckeho práva žalobkyne 1/. S poukazom na prebiehajúci výkon záložného práva dovolací súd konštatuje, že ujma, ktorá by výkonom záložného práva (vydražením zálohu) mohla vzniknúť na strane žalobkyne 1/ (strata vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam) je väčšia ako prípadná ujma, ktorá by vznikla na strane žalovanej 3/, keďže v prípade, ak žalobkyne v dovolacom konaní úspešné nebudú, žalovaná 3/ ako záložný veriteľ bude môcť pokračovať vo výkone záložného práva.

17. Dovolací súd prihliadol aj na to, že po podaní dovolania bolo na návrh žalobkyne 1/ nariadené neodkladné opatrenie uznesením z 27. októbra 2023 (č. l. 1016 spisu), ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanej 3/ povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva na základe Zmluvy o zriadení záložného práva č. 000093A/CORP/2014 zo dňa 19. mája 2014. Na odvolanie žalovanej 3/ však odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V odôvodnení uznesenia z 24. mája 2024 (č. l. 1285 spisu) odvolací súd (k tvrdenej naliehavej potrebe úpravy pomerov strán sporu) poukázal na to, že žalobkyne podali ústavnú sťažnosť, ktorou sa domáhali vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením a postupom Okresného súdu Košice II č. k. 35Cb/11/2016-769 z 2. marca 2023 a uznesením a postupom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/30/2023-868 z 5. júna 2023. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd SR“) predmetnú ústavnú sťažnosť odmietol uznesením č. k. I. ÚS 589/2023-16 z 19. novembra 2023, keď síce skonštatoval vadnosť postupu spočívajúcu v tom, že neodkladné opatrenie bolo zrušené uznesením a nie rozsudkom, avšak v tejto vade nevzhliadol dostatočnú mieru intenzity na to, aby konštatoval porušenie práva na súdnu ochranu. Ústavný súd SR zároveň uviedol, že výrok súdneho rozhodnutia o zrušení neodkladného opatrenia podľa § 355 ods. 1

CSP je obligatórny a má vždy charakter tzv. závislého výroku, v dôsledku čoho odvolací súd nie je rozsahom odvolania viazaný [§ 379 písm. a) CSP] a rozhodnutie o zrušení neodkladného opatrenia potvrdí alebo zruší v nadväznosti na rozhodnutie o odvolaní proti hlavnému výroku. To primerane platí aj pre dovolacie konanie [§ 439 písm. a) CSP], v rámci ktorého sa dovolací súd vysporiada so závislým výrokom v nadväznosti na rozhodnutie o dovolaní proti hlavnému výroku a vzhľadom na skutočnosť, či mení alebo ruší rozhodnutie odvolacieho súdu, prípadne aj spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie. Ústavný súd SR neprisvedčil ani tvrdeniu sťažovateľiek, že nevydaním doplniaceho rozsudku im bolo znemožnené domáhať sa prostredníctvom svojho dovolania odkladu právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku krajského súdu z 5. júna 2023 aj vo vzťahu k výroku o zrušení neodkladného opatrenia. Ako už bolo totiž opakovane zdôraznené, rozhodnutie o zrušení neodkladného opatrenia je priamo závislé na výsledku konania vo veci samej, preto v prípade, ak by Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu sťažovateľiek v zmysle § 444 ods. 1 a 2 CSP vyhovel, jeho rozhodnutie by sa nepochybne dotklo aj výroku o zrušení neodkladného opatrenia, hoci obsiahnutého v samostatnom uznesení. S poukazom na uvedené závery odvolací súd konštatoval, že nie je potrebné poskytnúť žalobkyni 1/ súdnu ochranu neodkladným opatrením, pretože dovolací súd posudzuje návrh na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku aj v spojení s uznesením o zrušení neodkladného opatrenia, ktoré je svojím charakterom závislým výrokom, aj keď obsiahnutým v samostatnom uznesení. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je daná potreba neodkladnej úpravy pomerov strán sporu, pretože legitímnym prostriedkom riešenia je odklad vykonateľnosti, resp. právoplatnosti rozhodnutia (§ 444 CSP), o ktorom rozhoduje dovolací súd.

18. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd vyhovel návrhu žalobkyní podľa § 444 ods. 2 CSP na odloženie právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Košice II č. k. 35Cb/11/2016-654 z 29. septembra 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/29/2023-854 z 5. júna 2023.

19. Na zdôraznenie skutočnosti a vylúčenie akýchkoľvek pochybností o tom, že uznesenie Okresného súdu Košice II č. k. 35Cb/11/2016-769 z 2. marca 2023 o zrušení neodkladného opatrenia, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Košiciach 3Cob/30/2023-868 z 5. júna 2023 (nachádza sa v spise na č. l. 888 a nasl.), predstavuje tzv. závislý výrok, ktorý „sleduje osud“ hlavného výroku napadnutého dovolaním, dovolací súd podľa § 444 ods. 2 CSP odložil právoplatnosť aj týchto rozhodnutí.

20. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.